

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia drepturile omului și relații interetnice

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 26-83-90

www.parlament.md

21 decembrie 2011

CM Nr. 6/297

RAPORT

pe marginea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente

(nr.2534 din 18.11.2011)

Comisia drepturile omului și relații interetnice a examinat proiectul nominalizat și constată următoarele.

Este o inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova prin care se propun o serie de modificări și completări în Legea nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente.

Proiectul este elaborat în conformitate cu Programul Național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.122 din 4 martie 2011, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană „Libertate, Democrație, Bunăstare” 2011-2014 și Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2011-2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.179 din 23.03.2011.

Scopul proiectului constă în ajustarea unor norme ale Legii nr.125-XVI din 11 mai 2007 la prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată de Consiliul Europei la 4 noiembrie 1950, precum și la reglementările legislației în vigoare.

La definitivarea proiectului Comisia drepturile omului și relații interetnice a luat în considerare avizele comisiilor permanente și a Direcției Juridice a Secretariatului Parlamentului.

Totodată, la ședința lărgită a Comisiei drepturile omului și relații interetnice din 07 decembrie 2011 au fost invitați reprezentanții cultelor religioase din țara noastră, obiecțiile și propunerile cărora, în mare parte, au fost acceptate de membrii Comisiei.

Deoarece au parvenit mai multe amendamente, obiecții și propuneri, de comun acord cu Ministerul Justiției, Comisia drepturile omului și relații interetnice a pregătit și propune atenției deputaților în Parlament textul definitivat al proiectului de lege (se anexează la raport), care înglobează toate propunerile acceptate de membrii Comisiei.

Reieșind din cele expuse, Comisia drepturile omului și relații interetnice propune aprobarea proiectului nr.2534 din 18 noiembrie 2011 în prima lectură, iar, dacă nu sunt alte propuneri conceptuale, adoptarea acestuia și în lectura a doua.

Vadim MIȘIN,
Președintele Comisiei

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 125-XVI din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Legea nr. 125-XVI din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127-130, art. 546) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul legii va avea următorul cuprins:
„Legea privind libertatea de conștiință, gândire și de religie”.

2. Articolul 1, după cuvintele „libertatea de conștiință”, se completează cu cuvântul „, , gândire”.

3. Articolul 2:
alineatul (1), după cuvintele „libertății conștiinței”, se completează cu cuvintele „gândirii și religiei”;
alineatul (2), după cuvintele „libertatea de conștiință”, se completează cu cuvântul „, , gândire”.

4. Articolul 3:
noțiunea „cult religios”, după cuvintele „și de cult proprii”, se completează cu cuvintele „, , care nu contravin legislației în vigoare,”;

la noțiunea „instituție religioasă” după cuvântul „acesta” se completează cu cuvintele „sau parte componentă a acestuia”, iar cuvintele „asociațiile și” se exclud;

la noțiunea „prozelitism abuziv”, cuvintele „recurgerea la mijloace violente, abuz de autoritate, șantaj, dol, amenințare, constrângere, ură religioasă,

înșelăciune, manipulare psihologică sau diverse tehnici subliminale” se substituie cu cuvîntul “constrîngere”.

5. La articolul 4, titlul articolului, după cuvintele „de conștiință”, se completează cu cuvîntul „, , gîndire”.

6. Articolul 6:

alineatul (2) se expune în următoarea redacție: „(2) Nici o comunitate religioasă nu poate face parte concomitent din două sau mai multe culte religioase. Aderarea unei comunități religioase la alt cult religios se poate face numai după retragerea liberă a acesteia din cultul religios din care a făcut parte anterior.”

7. La articolul 7 alineatul (2), cuvîntul „violat” se substituie cu cuvîntul „încălcăt”.

8. Articolul 10, după cuvintele „din motive confesionale”, se completează cu cuvintele „de gîndire și de conștiință”, iar cuvintele „de alternativă” se substituie cu cuvintele „civil (de alternativă).”

9. Articolul 11 se completează cu o propoziție nouă, cu următorul cuprins: „Deservenții sînt obligați să păstreze și nu pot fi obligați să divulge cele destăinuie la taina mărturisirii.”

10. Articolul 13 se exclude.

11. Articolul 14:

se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Cultele religioase și părțile lor componente au dreptul să desfășoare ceremoniile funerare, în conformitate cu dogmele caracteristice acestora”.

12. Articolul 15:

alineatul (2) se completează cu o nouă propoziție, cu următorul cuprins: „Cultele religioase și părțile lor componente se vor abține de la exprimarea sau manifestarea publică a preferințelor politice și favorizarea vreunui partid politic sau vreunei organizații social-politice.”;

alineatul (7) se exclude.

Alineatul (8) devine alineatul (7).

13. Articolul 16:

alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „în măsura în care nu contravin legislației în vigoare.”;

la alineatul (4), cuvintele „fără aprobări suplimentare sau piedici din afară” se substituie cu cuvintele „în conformitate cu legislația în vigoare”;

14. Articolul 18:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

"(3) Modificarea și completarea ulterioară a statutului cultului religios se efectuează în modul stabilit de art. 19 alin (1) cu excepția lit. d), iar modificarea și completarea ulterioară a statutului părților componente ale cultelor religioase se efectuează în modul stabilit de art. 20 alin (2) cu excepția lit. d). Adicional, cultele religioase și comunitățile religioase vor prezenta lista membrilor acestora cu semnăturile celor prezenți la ședința organului competent conform statutului de a adopta astfel de hotărâri. "

15. Articolul 19:

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) lista a cel puțin 100 fondatori, persoane fizice, cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în Republica Moldova”;

se completează cu literele f) și g), cu următorul cuprins:

„f) copiile actelor de identitate ale fondatorilor;

g) actele ce atestă acordarea sediului.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care setul de acte nu corespunde prevederilor alin. (1), acesta nu este supus examinării și este restituit solicitanților.”;

se completează cu alineatul (3)¹, cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul în care actele prezentate nu corespund exigențelor legale, la cererea scrisă a solicitantului, Ministerul Justiției poate prelungi termenul de examinare a actelor.”;

la alineatul (4), sintagma „15 zile” se substituie cu sintagma „30 de zile”;

alineatul (7) se expune în următoarea redacție:

„ (7) În cazul în care documentele de constituire prezentate de cultul religios nu corespund prevederilor prezentei legi și exercitarea unor practici și ritualuri religioase aduc atingere intereselor societății, securității statului, vieții și sănătății fizice și psihice a oamenilor, care pun în pericol ordinea publică și contravin grav moralității publice sau drepturilor și libertăților altor persoane,

Ministerul Justiției refuză înregistrarea cultului respectiv, indicând motivele refuzului. Semnatarii actului de constituire pot ataca decizia de refuz în instanța de judecată”;

16. Articolul 20:

La alineatul (2):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) lista a cel puțin 10 fondatori, persoane fizice, cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în Republica Moldova;”;

se completează cu literele f) și g), cu următorul cuprins:

„f) copiile actelor de identitate ale fondatorilor;

g) actele ce atestă acordarea sediului.”;

la alineatul (3), cuvintele „frățiile” și „asociațiile și” se exclud, iar, în final, se introduc cuvintele „copiile actelor de identitate ale membrilor organelor de conducere și control, copiile actelor de constituire ale fondatorului.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care setul de acte nu corespunde prevederilor alin. (2) și (3), acesta nu este supus examinării și este restituit solicitanților.”;

la alineatul (6), sintagma „15 zile” se substituie cu sintagma „30 de zile”;

se completează cu alineatul (5)¹, cu următorul cuprins:

„(5)¹ În cazul în care actele prezentate nu corespund exigențelor legale, la cererea scrisă a solicitantului, Ministerul Justiției poate prelungi termenul de examinare a actelor.”;

17. La articolul 21, alineatul (2) se exclude.

18. Titlul capitolului IV se completează la început cu cuvântul „Avertizarea.”.

19. Se completează cu articolul 23¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 23¹. Avertizarea cultelor religioase și a părților lor componente

(1) În cazul constatării comiterii de către cultele religioase și părțile lor componente a abaterilor de la prevederile prezentei legi și/sau celor statutare, Ministerul Justiției avertizează acestea referitor la încălcările respective, solicitând înlăturarea lor în termene rezonabile .

(2) Avertizarea repetată a cultelor religioase și a părților lor componente asupra necesității lichidării încălcărilor legislației, făcută, în decursul unui an, de către Ministerul Justiției, în cazul în care încălcările nu au fost lichidate, constituie temei pentru organul de înregistrare de a acționa cultele religioase în instanța de judecată pentru suspendarea activității acestora.”.

20. Articolul 24:

la alineatul (2) litera a), cuvintele „prezenta lege și alte acte normative” se substituie cu „tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și prezenta lege”;

alineatul (2) se completează în final cu litera f), cu următorul cuprins:

„f) efectuarea agitației electorale și/sau acordarea susținerii financiare, materiale sau de alt gen concurenților electorali.”;

alineatul (3) se exclude;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Ministerul Justiției are dreptul de a acționa în instanța de judecată pentru suspendarea activității cultelor religioase și părților lor componente înregistrate, cu prezentarea de dovezi concludente privind existența circumstanțelor prevăzute la alin. (2).”.

21. Articolul 30, după cuvintele „cultelor religioase”, se completează cu cuvintele „și părților lor componente”.

22. Articolul 32:

alineatul (1), după cuvintele „cultele religioase”, se completează cu cuvintele „și părțile lor componente”;

alineatul (2), după cuvintele „cultele religioase”, se completează cu cuvintele „și părțile lor componente”;

la alineatul (3), cuvântul „cultului” se substituie cu cuvântul „fondatorului”.

23. Titlul capitolului VII se completează în final cu cuvintele „și părților lor componente”.

24. Articolul 33:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Conducătorii cultelor religioase (administratorii) pot fi concomitent și lideri spirituali ai acestora”.

25. La articolul 34, prima propoziție se completează la început cu cuvintele „Culte religioase și”.

26. Articolul 35, după cuvintele „cultelor religioase”, se completează cu cuvintele „și părților lor componente”.

27. La articolul 38, alineatul (2), după cuvintele „cultelor religioase”, se completează cu cuvintele „și părților lor componente”, iar cuvintele „întregului cult” se substituie cu cuvintele „cultului religios și părților lui componente înregistrate”.

28. Titlul capitolului VIII se completează în final cu cuvintele „și părților lor componente”.

29. Titlul articolului 42 se completează în final cu cuvintele „și părților lor componente”.

30. Articolul 44:

la alineatul (1), cuvântul „culte” se substituie cu cuvintele „cultele religioase și părțile lor componente”;

alineatul (2) se completează în final cu cuvintele „și părțile lor componente”.

31. Articolul 45, după cuvintele „cultelor religioase”, se completează cu cuvintele „și părților lor componente”.

Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii

Culte religioase și părțile lor componente, înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, nu sînt supuse reînregistrării.

Statutele și alte documente de constituire ale cultelor religioase și ale părților lor componente se consideră valabile doar în măsura în care nu contravin prezentei legi.

Guvernul, în termen de 6 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului